

PÕLLU-
MAJANDUSES
ON TULEVIK

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

MIKS KESTLIK RAHASTAMINE ON PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUSEKTORIS VÄLTIMATU?

Ants-Hannes Viira
20.02.2026

Rahastanud
Euroopa Liit

MIS ON KESTLIK RAHASTAMINE PÕLLUMAJANDUSES?

Toetab loodust ja
keskkonda

Aitab täita kliima- ja
loodushoiupoliitika
eesmärke

MIS ON KESTLIK RAHASTAMINE PÕLLUMAJANDUSES?

Toetab loodust ja
keskkonda

- vähendab KHG heidet
- soodustab mullatervise hoidmist
- edendab taastavat põllumajandust
- aitab kohaneda kliimamuutustega

Aitab täita kliima- ja
loodushoiupoliitika
eesmärke

- toetused ja laenud on seotud keskkonnatingimustega (nt keskkonnahoidlikud tehnoloogiad)
- rahastus soodustab süsiniku sidumist, maastike mitmekesisust ja elurikkust

MIS ON KESTLIK RAHASTAMINE PÕLLUMAJANDUSES?

Toetab loodust ja
keskkonda

- vähendab KHG heidet
- soodustab mullatervise hoidmist
- edendab taastavat põllumajandust
- aitab kohaneda kliimamuutustega

Aitab täita kliima- ja
loodushoiupoliitika
eesmärke

- toetused ja laenud on seotud keskkonnatingimustega (nt keskkonnahoidlikud tehnoloogiad)
- rahastus soodustab süsiniku sidumist, maastike mitmekesisust ja elurikkust

Tagab pikaajalise
majandusliku
jätkusuutlikkuse

- investeeringud tehnoloogiasse ja innovatsiooni
- vähenevad riskid (ilmastik, hinnad)
- tugevam konkurentsivõime eksporditurgudel

MIS ON KESTLIK RAHASTAMINE PÕLLUMAJANDUSES?

Toetab loodust ja
keskkonda

- vähendab KHG heidet
- soodustab mullatervise hoidmist
- edendab taastavat põllumajandust
- aitab kohaneda kliimamuutustega

Aitab täita kliima- ja
loodushoiupoliitika
eesmärke

- toetused ja laenud on seotud keskkonnatingimustega (nt keskkonnahoidlikud tehnoloogiad)
- rahastus soodustab süsiniku sidumist, maastike mitmekesisust ja elurikkust

Tagab pikaajalise
majandusliku
jätkusuutlikkuse

- investeeringud tehnoloogiasse ja innovatsiooni
- vähenevad riskid (ilmastik, hinnad)
- tugevam konkurentsivõime eksporditurgudel

Arvestab sotsiaalset
mõõdet

- toetab maapiirkondade elujõulisust
- aitab tagada põlvkondade vahetust
- soodustab noorte sisenemist sektorisse (nt madalama intressiga laenud, stipendiumid).

MIS ON KESTLIK RAHASTAMINE PÕLLUMAJANDUSES?

Toetab loodust ja keskkonda

- vähendab KHG heidet
- soodustab mullatervise hoidmist
- edendab taastavat põllumajandust
- aitab kohaneda kliimamuutustega

Aitab täita kliima- ja loodushoiupoliitika eesmärke

- toetused ja laenud on seotud keskkonnatingimustega (nt keskkonnahoidlikud tehnoloogiad)
- rahastus soodustab süsiniku sidumist, maastike mitmekesisust ja elurikkust

Tagab pikaajalise majandusliku jätkusuutlikkuse

- investeeringud tehnoloogiasse ja innovatsiooni
- vähenevad riskid (ilmastik, hinnad)
- tugevam konkurentsivõime eksporditurgudel

Arvestab sotsiaalset mõõdet

- toetab maapiirkondade elujõulisust
- aitab tagada põlvkondade vahetust
- soodustab noorte sisenemist sektorisse (nt madalama intressiga laenud, stipendiumid).

Eesmärk on, et rahastus ei suurendaks keskkonnakulusid tulevikus.

MIS ON KESTLIK RAHASTAMINE PÕLLUMAJANDUSES?

Toetab loodust ja keskkonda

- vähendab KHG heidet
- soodustab mullatervise hoidmist
- edendab taastavat põllumajandust
- aitab kohaneda kliimamuutustega

Aitab täita kliima- ja loodushoiupoliitika eesmärke

- toetused ja laenud on seotud keskkonnatingimustega (nt keskkonnahoidlikud tehnoloogiad)
- rahastus soodustab süsiniku sidumist, maastike mitmekesisust ja elurikkust

Tagab pikaajalise majandusliku jätkusuutlikkuse

- investeeringud tehnoloogiasse ja innovatsiooni
- vähenevad riskid (ilmastik, hinnad)
- tugevam konkurentsivõime eksporditurgudel

Arvestab sotsiaalset mõõdet

- toetab maapiirkondade elujõulisust
- aitab tagada põlvkondade vahetust
- soodustab noorte sisenemist sektorisse (nt madalama intressiga laenud, stipendiumid).

Eesmärk on, et rahastus ei suurendaks keskkonnakulusid tulevikus.

Rahastuslahendused, mis aitavad hoida sektori tootmisvõimekust, mitte ainult reageerida kriisidele.

KUIDAS KESTLIK RAHASTAMINE PRAKTIKAS VÄLJA NÄEB?

Sihtotstarbelised toetused

- keskkonnasäästlik tehnoloogia (täppisviljelus, sensorid, robotid)
- väiksema jalajäljega tootmisviisid
- sõnnikukäitlus ja biogaas

Avaliku sektori rahastus rohepöörde eesmärkide täitmiseks

- EL ÜPP toetused
- süsiniku sidumise ja taastavate praktikate hüvitamine
- digitaliseerimise toetused

KUIDAS KESTLIK RAHASTAMINE PRAKTIKAS VÄLJA NÄEB?

Sihtotstarbelised toetused

- keskkonnasäästlik tehnoloogia (täppisviljelus, sensorid, robotid)
- väiksema jalajäljega tootmisviisid
- sõnnikukäitlus ja biogaas

Avaliku sektori rahastus rohepöörde eesmärkide täitmiseks

- EL ÜPP toetused
- süsiniku sidumise ja taastavate praktikate hüvitamine
- digitaliseerimise toetused

Keskkonnahoiu tingimustega seotud laenud ja garantiid

- rohelaenud – madalama intressiga laenud keskkonnahoidlikeks investeeringuteks
- süsinikupõllumajandus
- kliimariskiga arvestavad finantsinstrumendid (nt ilmastikuindeksiga kindlustus).

KUIDAS KESTLIK RAHASTAMINE PRAKTIKAS VÄLJA NÄEB?

Mis see on?

Jätkusuutliku põllumajanduse sertifikaat on mõeldud põllumajandusettevõtetele, mille peamine või üks tegevusala on põllumajandus.

Sertifikaadi eesmärgid

- Edendada keskkonnasõbralikku ja vastutustundlikku põllumajandust.
- Aidata põllumajandusootajatel tegutseda kasumlikumalt.
- Tagada põllumajandusettevõtete juurdepääs soodsamatele rahastamistingimustele.

Sertifikaadi väljastamises ja järelevalves on meie ametlik partner [eAgronom](#).

Milles seisneb kasu?

Põhinõuded sertifikaadi saamiseks

Sertifikaadi saamiseks peab põllumajandusettevõtte igapäevaselt vastama mitmesugustele tingimustele.

Põllumajandusettevõtte kasvuhoonegaaside hindamine

- Kui energia heitkogused (sh kütus) moodustavad üle 20% üheaastaste põllukultuuride kasvatamisest tulenevast koguheitest, peavad need olema viie aasta perspektiivis 10% vähendamise trajektooriga.

Külvikord ja pinnakate

- Külvikord on vähemalt viieaastane, millest vähemalt ühel aastal kasvatatakse ka liblikõielisi (herned, oad jne). Mitmest kultuurist koosnevaid vahekülve loetakse üheks põllukultuuriks.
- Vähemalt 75% elustaimede katvuse indeks ehk põllud peaksid keskmiselt olema vähemalt üheksa kuud aastas kaetud põllukultuuridega. Selle saavutamiseks võib kasutada talivilja ja vahekultuure.
- Toitainete kao vältimiseks jäetakse jäägid põllule või asendatakse vastavalt sõnnikuga.

Mullaharimine

- Pinnase tihenemise vältimiseks hoidutakse märgadel põldudel liikumisest. See tähendab, et põllutöid tehakse õigel ajal, enne või pärast liigse niiskuse perioode (seisvat vett põllul).
- Mulla orgaanilise süsiniku kao vältimiseks hoidutakse turbaalade harimisest. Sellised märgalad tuleks senisel kujul säilitada või muuta rohumaadeks.
- Säilitatakse püsirohumaad. Maa, mis on olnud rohumaad rohkem kui viis aastat järjest, peaks sellisena säilima.

Väetamine ja taimekaitse

- Mineraalset lämmastikku manustades kasutatakse täppisväetamist, võttes arvesse mullaanalüüse, saagikuse kaarte ja muud põlluspetsiifilist teavet.
- Sõnnik lisatakse mulda viimise teel (läga) või ühe tunni jooksul (sõnnik).
- Kasutatud taimekaitsevahendite kogused (kõik kokku või põllukultuuri liigi ja pindalühiku kohta) ei suurene võrreldes eelneva viieaastase võrdlusperioodi keskmisega.

KUIDAS KESTLIK RAHASTAMINE PRAKTIKAS VÄLJA NÄEB?

Sihtotstarbelised toetused

- keskkonnasäästlik tehnoloogia (täppisviljelus, sensorid, robotid)
- väiksema jalajäljega tootmisviisid
- sõnnikukäitlus ja biogaas

Avaliku sektori rahastus rohepöörde eesmärkide täitmiseks

- EL ÜPP toetused
- süsiniku sidumise ja taastavate praktikate hüvitamine
- digitaliseerimise toetused

Keskkonnanohiu tingimustega seotud laenud ja garantiid

- rohelaenud – madalama intressiga laenud keskkonnahoidlikeks investeeringuteks
- süsinikupõllumajandus
- kliimarisikuga arvestavad finantsinstrumendid (nt ilmastikuindeksiga kindlustus).

Riskijuhtimise tööriistad

- saagi- ja ilmastikukindlustus
- tulutasandamise meetmed
- Sissetuleku stabiliseerimise fondid

KUIDAS KESTLIK RAHASTAMINE PRAKTIKAS VÄLJA NÄEB?

Sihtotstarbelised toetused

- keskkonnasäästlik tehnoloogia (täppisviljelus, sensorid, robotid)
- väiksema jalajäljega tootmisviisid
- sõnnikukäitlus ja biogaas

Avaliku sektori rahastus rohepöörde eesmärkide täitmiseks

- EL ÜPP toetused
- süsiniku sidumise ja taastavate praktikate hüvitamine
- digitaliseerimise toetused

Keskkonnanohi tingimustega seotud laenud ja garantiid

- rohelaenud – madalama intressiga laenud keskkonnahoidlikeks investeeringuteks
- süsinikupõllumajandus
- kliimarisikuga arvestavad finantsinstrumendid (nt ilmastikuindeksiga kindlustus).

Riskijuhtimise tööriistad

- saagi- ja ilmastikukindlustus
- tulutasandamise meetmed
- Sissetuleku stabiliseerimise fondid

Kestlik rahastamine eeldab, et riik ja finantsasutused ei jätta põllumeest ainult ilmastikuarmu peale, vaid pakuvad süsteemseid vahendeid riskide hajutamiseks.

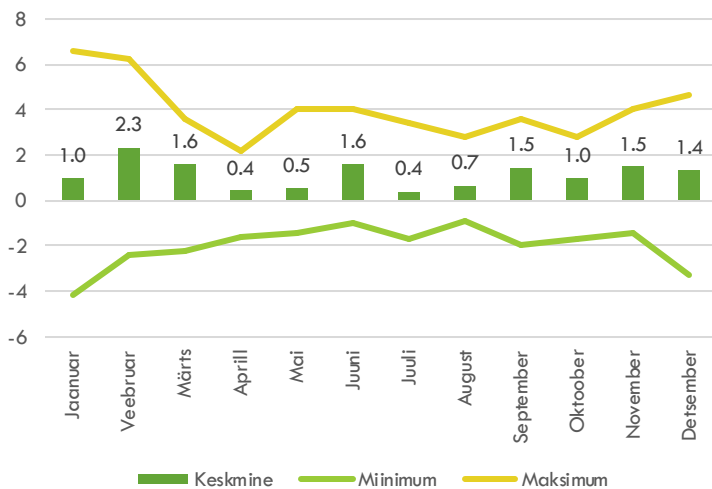

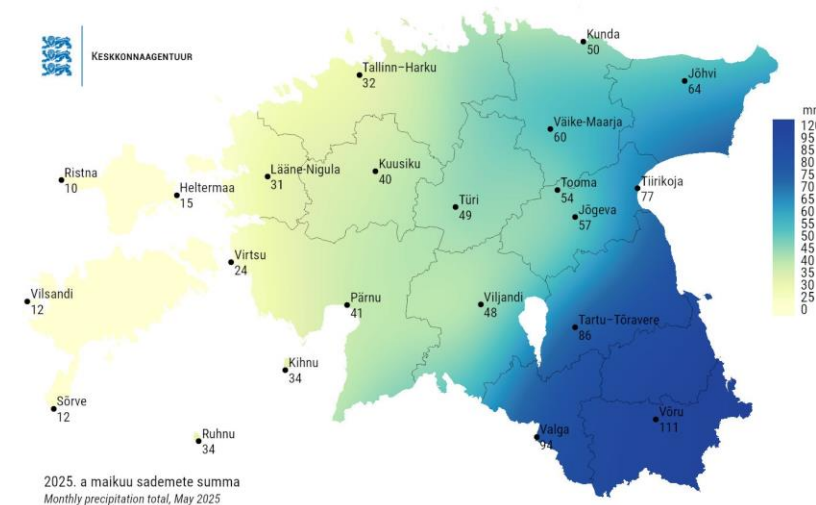
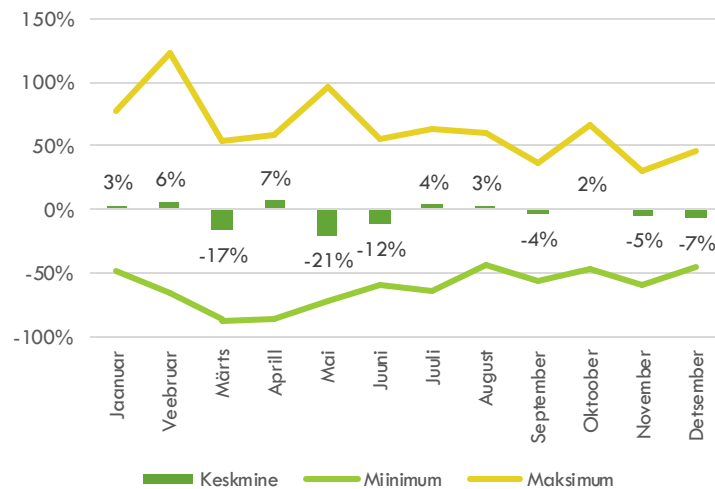
MIKS ON KESTLIK RAHASTAMINE PÕLLUMAJANDUSSEKTORIS ERITI OLULINE?

- Kliimarisikid suurenevad: sagedasemad põuad, vihmavalingud, kahjurid.

Kuu keskmine õhutemperatuur võrreldes normiga, 2016-2025

Kuu keskmine sademete hulk võrreldes normiga, 2016-2025

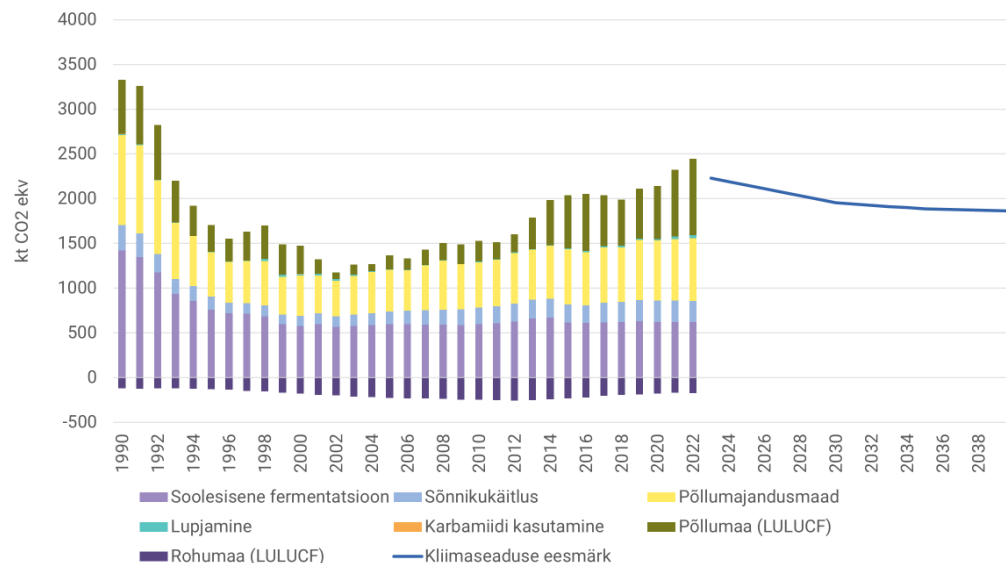

MIKS ON KESTLIK RAHASTAMINE PÕLLUMAJANDUSSEKTORIS ERITI OLULINE?

- Kliima- ja loodushoiupoliitika seab tootmisele piiranguid.

Põllumajanduse KHG heide ja kliimaseaduse eesmärk

Allikas: kasvuhonegaasid.ee
Märkus: KHG netoheite kõver on konstrueeritud lineaarse KHG netoheite vähenemisenä nii, et aastaks 2030 oleks see 14% väiksem kui 2022. aastal, aastaks 2035 17% ja aastaks 2040 18% väiksem kui aastal 2022.

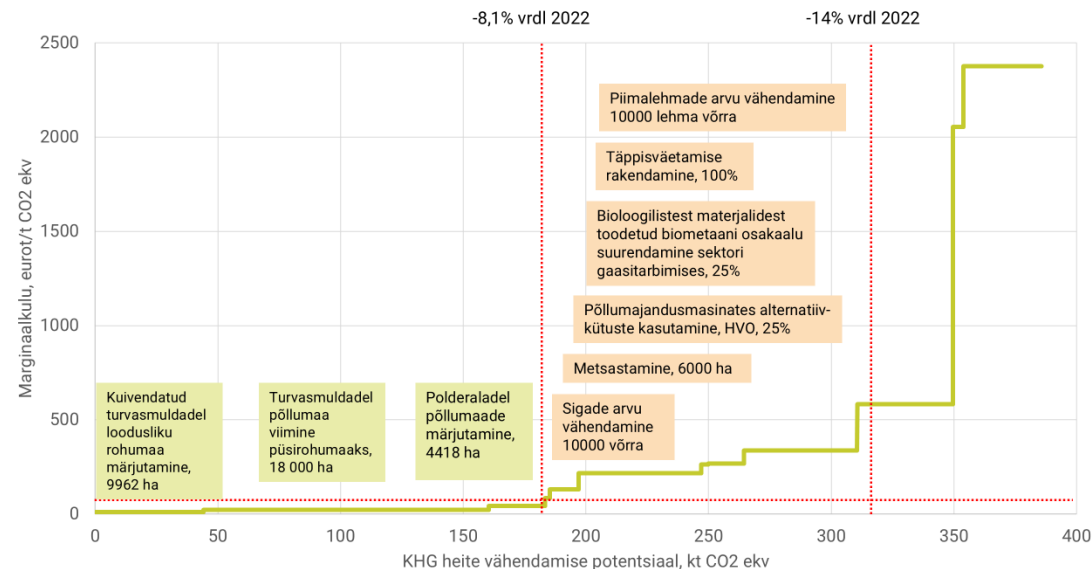

MIKS ON KESTLIK RAHASTAMINE PÕLLUMAJANDUSSEKTORIS ERITI OLULINE?

- Kliima- ja loodushoiupoliitika seab tootmisele piiranguid.

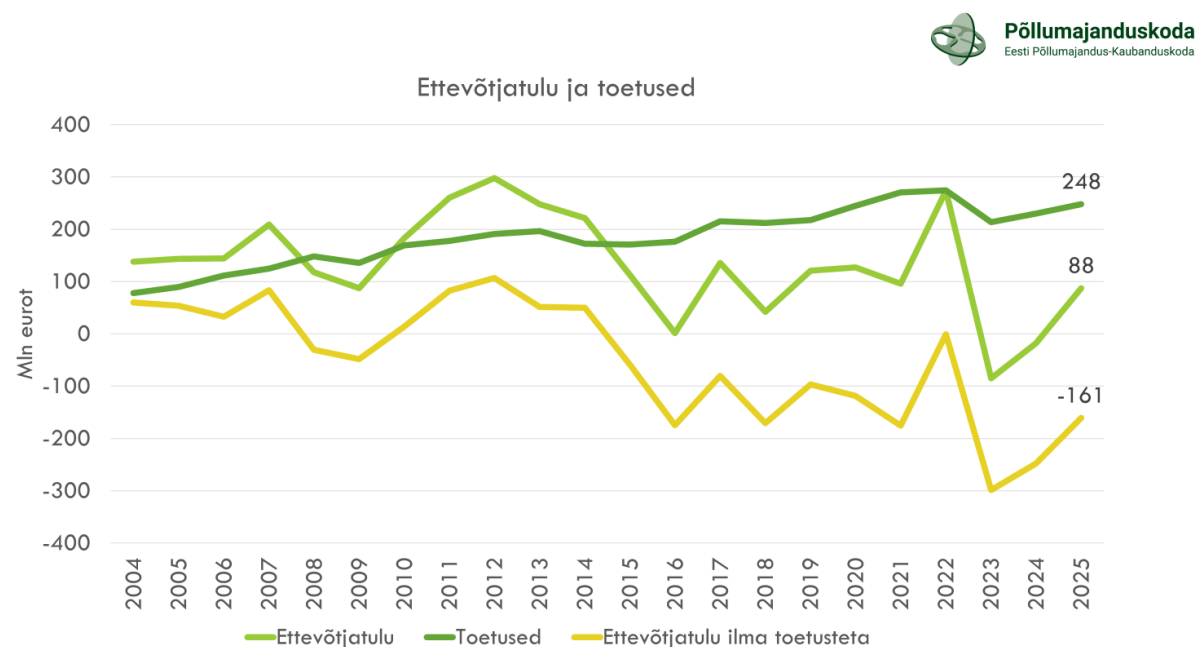
Lisameetmed ja nende mõju

MIKS ON KESTLIK RAHASTAMINE PÕLLUMAJANDUSSEKTORIS ERITI OLULINE?

- Sektori tulud on kõikuvad, kuid investeringuvajadus (robotid, tehnoloogia, energialahendused) kasvab.

MIKS ON KESTLIK RAHASTAMINE PÕLLUMAJANDUSSEKTORIS ERITI OLULINE?

- Euroopa turg muutub: konkurents välismaiste toiduainetega karmistub.

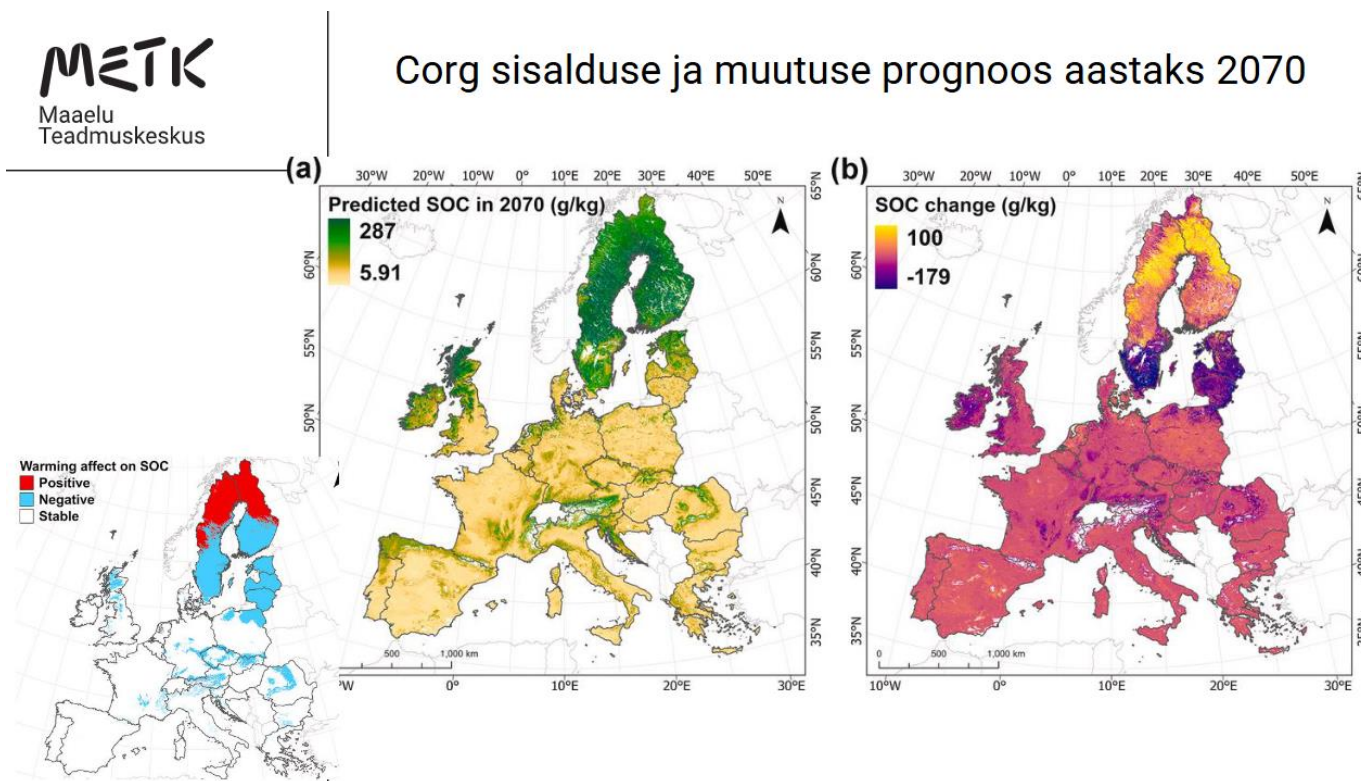

MIKS ON KESTLIK RAHASTAMINE PÕLLUMAJANDUSSEKTORIS ERITI OLULINE?

- Regionaalne mõõde: muudest sektoritest erinevalt ei saa põllumajandus Eestist lahkuda – maa on siin.

METIK
Maaelu
Teadmuskeskus

Corg sisalduse ja muutuse prognoos aastaks 2070

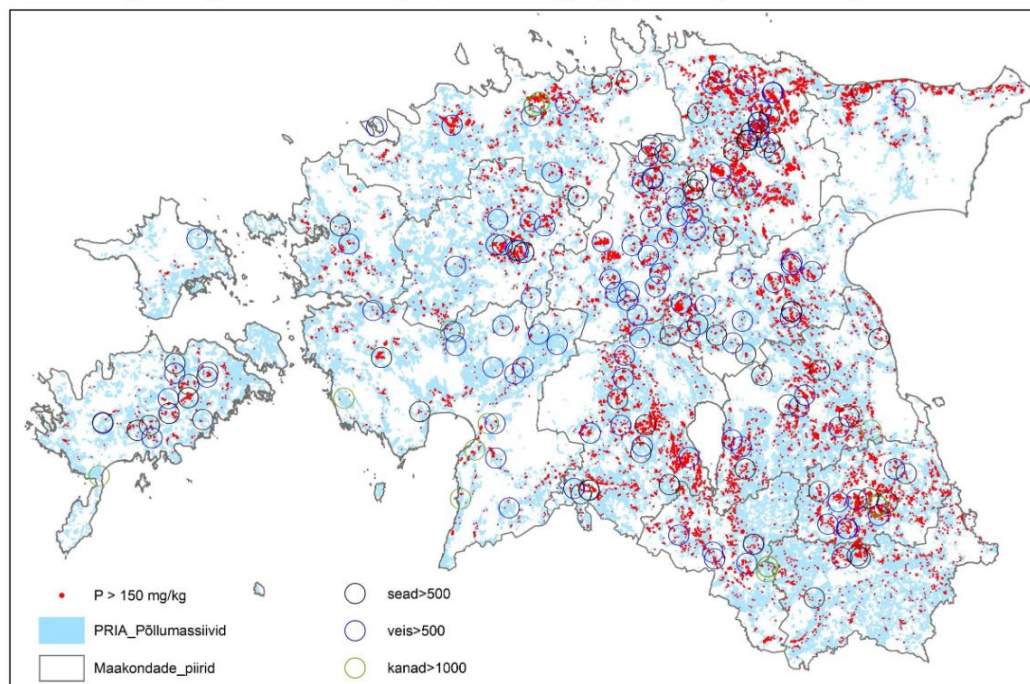

MIKS ON KESTLIK RAHASTAMINE PÕLLUMAJANDUSSEKTORIS ERITI OLULINE?

- Regionaalne mõõde: muudest sektoritest erinevalt ei saa põllumajandus Eestist lahkuda – maa on siin.

METIK
Maaelu
Teadmuskeskus

Väga kõrge P sisaldusega ($P > 150$ mg/kg) põllud ja farmide paiknemine

MIKS ON KESTLIK RAHASTAMINE PÕLLUMAJANDUSSEKTORIS ERITI OLULINE?

- Kliimariskid suurenevad: sagedasemad põuad, vihmavalingud, kahjurid.
- Kliima- ja loodushoiupoliitika seab tootmisele piiranguid.
- Sektori tulud on kõikuvad, kuid investeeringuvajadus (robotid, tehnoloogia, energialahendused) kasvab.
- Euroopa turg muutub: konkurents välismaiste toiduainetega karmistub.
- Regionaalne mõõde: muudest sektoritest erinevalt ei saa põllumajandus Eestist lahkuda – maa on siin.

EESTI PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUSEKTORI ARENGUVAJADUSED

- Järgmise põlvkonna loomaheaolu nõuetele vastavad farmid.
- Seakasvatusektori taastamine.
- Linnuliha ja munaga isevarustatuse saavutamine.
- Veiste nuumafarmid.
- Teravilja väärindamine – loomakasvatuses kodumaise söödateravilja tarbimise suurendamine, teravilja väärindamine töötlevas tööstuses.
- Piima tootmise ja töötlemise mahu ning lisandväärtuse suurendamine.
- Aiandussaaduste tootmismahu suurendamine, sh katmikalaaianduse arendamine.
- Esmatootmise ja toidutööstuste automatiseerimine.
- Töötlevas tööstuses kõrgema lisandväärtusega lõpptoodete arendamine.
- Põllumajanduse kõrvalsaaduste väärindamine materjalideks.
- Biogaasijaamad.
- Orgaaniliste väetiste tootmise ja kasutamise suurendamine.
- Keskkonna- ja kliimaeesmärke, sh muutustega kohanemist toetavad investeeringud.

PÕLLU-
MAJANDUSES
ON TULEVIK

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

ants.viira@epkk.ee

